

Over GRAS

Agenderen, inspireren en stimuleren: dat doet GRAS. De stadsregio Groningen vormt ons primaire werkveld. Daar vragen we aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en de rol van het ontwerp. GRAS verkent, onderzoekt, legt verbanden tussen grote (en kleine) maatschappelijke opgaven, doordenkt ze op hun ruimtelijke consequenties, verbeeldt, houdt spiegels voor en brengt partijen bij elkaar. Eén doel staat voorop: een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de plan- en beleidsvorming, de kwaliteit van de leefomgeving en een kritische blik van bewoners, gebruikers en de vakgemeenschap. Zo vergroten we de publieke belangstelling voor architectuur, stedenbouw en landschap en geven we een impuls aan de Groninger bouwcultuur.

GRAS volgt de ruimtelijke ontwikkeling van Groningen Stad en Ommeland op de voet. Als onafhankelijk platform vieren we successen en zijn we kritisch waar het moet. Dat doen we altijd vanuit een opbouwende grondtoon. We dagen ontwerpers en andere 'stadmakers' uit om zich te profileren en stelling te nemen. Daarnaast nemen we van tijd tot tijd ook zelf positie: GRAS vindt wat. Zo voeden we het gesprek en maken we thema's en onderwerpen concreet. Samen met onze partners slaan we een brug tussen denken en doen. Dat zorgt voor beweging en impact.

Onze doelgroep is breed. GRAS richt zich op de volledige bouwkolom (bestuur, politiek, beleidsmakers, ontwikkelaars, ontwerpers en andere stadmakers), op de geïnteresseerde leek en natuurlijk op 'de gewone Groninger': de hoofdgebruiker van de leefomgeving. We zetten we in op een *groot* bereik, kwantiteit. Maar nog gelukkiger worden we van het *juiste* bereik, kwaliteit. Zo verhogen we de impact van ons programma. Onze projectformats worden altijd gemodelleerd naar het doel en de doelgroep. Graag zetten we in op de ontmoeting tussen verschillende doelgroepen. Onze leefomgeving maken we immers samen.

Jaarlijks werkt GRAS aan een grote variëteit projecten: van talkshows en symposia tot workshops, tentoonstellingen, podcasts en publicaties. Ook online is GRAS zeer actief met een eigen Magazine waar met grote regelmaat gepubliceerd wordt over voor Groningen relevante ruimtelijke thema's. Bekende formats zijn onder meer de Groninger Architectuurmaand en de Groninger Architectuurprijs, de talkshow De Linkse Mannen Lossen het op (een knipoog naar de samenstelling van het huidige college van B&W) en de Urban Tours op Noorderzon. Ook organiseert GRAS jaarlijks delen van het programma van Open Monumentendag.

Alle projecten van GRAS zijn sterk geworteld in de (grote) ruimtelijke opgaven waar Groningen mee te maken heeft: van de forse woningbouwopgave, de wens een inclusieve stad te zijn en te blijven en de noodzaak te investeren in de (kwaliteit van) de openbare ruimte tot energietransitie, wijk- en dorpsvernieuwing, klimaatadaptatie, gezondheid, verkeer en de omgang met bestaande (erfgoed)waarden. De omgevingsvisie The Next City vormt een belangrijke kapstok voor ons werk. Hetzelfde geldt voor de recente gemeentelijke woonvisie Een Huis voor iedereen. Daarnaast haken we graag aan op toekomstig beleid zoals de nieuwe Hoogbouwvisie en Mobiliteitsvisie.

GRAS vindt zichzelf opnieuw uit

In oktober 1999 werd GRAS opgericht op initiatief van de gemeente Groningen en de stedelijke corporaties als een onafhankelijk platform voor architectuur en stedenbouw. Ten opzichte van andere architectuurcentra in Nederland is GRAS, net als de stad Groningen zelf, altijd al eigenzinnig geweest. Een traditioneel architectuurcentrum dat louter tentoonstelling en rondleidingen organiseert: dat zijn we nooit geweest. GRAS zit het liefst dicht op de praktijk, is ondanks de sterke focus op inhoud speels in de projectvormen en probeert bruggen te slaan tussen denken en doen.

Hoewel de oorspronkelijke genen van GRAS nog altijd herkenbaar zijn, heeft GRAS zich de afgelopen twintig jaar regelmatig opnieuw uitgevonden. We bewegen mee met de opgaven. Ook de aard en insteek van de organisatie is anders dan die van een paar jaar terug. Die transitie vinden we belangrijk. Alleen zo kunnen we invloed uitoefenen en invulling geven aan onze doelstelling. Ook op dit moment staan we voor een belangrijk moment in onze ontwikkeling. We willen 'het architectuurcentrum' opnieuw heruitvinden. Een hechtere samenwerking met Atelier Stadsbouwmeester speelt daarin een hoofdrol.

Die samenwerking is in 2019 al (voorzichtig) concreet geworden en heeft in 2020 al verder vorm gekregen. Zo is het Atelier aangesloten als volwaardig partner van de Groninger Architectuurprijs. Ook werken GRAS en het Atelier hecht samen binnen de ontwerpmanifestatie Act & Adapt en wordt samen opgetrokken binnen activiteiten als het Boumasymposium. Doel is om vanaf 1 januari 2021 de samenwerking structureel en definitief te maken.

GRAS en ASMB werken daarbij toe naar een situatie waarin we nauw samenwerken maar ook elk een eigen profiel en eigen werkzaamheden (be)houden: we sluiten een 'joint venture'. De samenwerking krijgt vorm in een gezamenlijk (en onafhankelijk) meerjarig programma dat dienstbaar is aan de opgaven waar Groningen nu en in de toekomst voor staat. Daarnaast willen we ook organisatorisch en facilitair zaken 'delen'. Het gezamenlijke programma is in hoofdzaak gericht op:

- Het stimuleren van ontwerpend onderzoek en het agenderen van ruimtelijke opgaven
- Het organiseren van debatten, manifestaties en tentoonstellingen
- Groningen op de kaart zetten als een stad met ambitie op het vlak van ontwerp, debat, architectuur en ruimtelijke kwaliteit.

Naast het gezamenlijke 'hart' behouden GRAS en ASBM natuurlijk hun eigen werkzaamheden en programma's. Bij ASBM gaat het dan om de taken op het vlak van de welstands- en monumententoets, het gevraagd en ongevraagd advies aan B&W en ambtenaren, het reguliere werk aan projecten en de onafhankelijke supervisie plus deelname aan Kwaliteitsteams. Bij GRAS gaat het om de volledig onafhankelijke activiteiten uit het zogenaamde basisprogramma en de projecten die meer gericht zijn op een breed publieksbereik en het verbinden van verschillende doelgroepen. Hier houdt GRAS de ruimte om – los van de 'joint venture' – 'luis in de pels te zijn' en thema's te agenderen. Daarnaast houdt GRAS-ruimte voor werkzaamheden in opdracht van derden en bijzondere (samenwerkings)projecten. Uitwisseling tussen de verschillende werkzaamheden en programma's is mogelijk, zelfs zeer wenselijk. De werkzaamheden beïnvloeden elkaar en maken elkaar beter en scherper. Zo kunnen we ook een goede afweging maken welk onderwerp of welk thema op welk moment het best op welk 'podium' past.

Financieel

GRAS werkt sinds de oprichting als een 'culturele onderneming'. Dat betekent dat we naast ons gesubsidieerde zgn. basisprogramma ook werken in opdracht van derden. Verder vullen we het basisprogramma aan met projecten die o.a. tot stand komen in samenwerking met (culturele) partners. Wat betreft het opdrachtenwerk is GRAS ook regelmatig actief voor de gemeente Groningen, bijvoorbeeld in de organisatie van participatieprogramma's rond nieuw beleid of bij de productie van manifestaties die de gemeente initieert zoals BouwJong!, Wonen in Stadshart en de recente ontwerpmanifestatie rond klimaatadaptatie. Andere opdrachtgevers in de afgelopen jaren zijn en waren onder meer de provincie Groningen en woningcorporatie Nijestee.

Ons basisprogramma, die onderdelen waar GRAS geheel onafhankelijk invulling geeft aan de doelstelling, wordt gefinancierd door een meerjarige bijdrage van de gemeente Groningen, € 84.000,- per jaar groot, en een bijdrage via het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Bij dat laatste fonds doet GRAS jaarlijks een aanvraag van rond de €80.000,-. Verder genereert GRAS binnen het basisprogramma op kleine schaal eigen inkomsten uit kaartverkoop bijvoorbeeld. Ook wordt op projectbasis aanvullende subsidiëring aangevraagd en 'profiteert' het programma van samenwerking met partners als Noorderzon en Forum Groningen.

Voor GRAS is de basissubsidie van de gemeente Groningen van groot belang. Zonder dat kunnen we geen invulling geven aan onze doelstelling. Bovendien dient het als een belangrijke hefboom om elders budget te genereren, waaronder ook het genoemde Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Wat deed GRAS?

GRAS werkt jaarlijks aan vele projecten of is er, al dan niet op de achtergrond, bij betrokken. We proberen zo veel mogelijk thema's te raken en een zo breed mogelijke doelgroep te bedienen en te inspireren. Hieronder volgt een selectie van projecten die GRAS de afgelopen drie jaar uitvoerde:

- GRAS heeft de afgelopen tijd veel tijd en energie gestoken in het opzetten van een online magazine waar we het gesprek over de kwaliteit van de leefomgeving voeren. Dit GRAS-Magazine doet het boven verwachting erg goed. Het trekt veel lezers en de inhoud werkt sterk door op het gesprek over ruimtelijke ontwikkelingen in en om de stad. Wekelijks verschijnt nieuwe content op de site.
- Om het Magazine te vullen richtte GRAS De (Stads)redactie op, bestaande uit een diverse groep 'stadmakers'. De redactie schrijft, onderzoekt en agendeert. Daarnaast ontplooit de redactie ook zelf projecten.
- Een aantal jaren aaneen organiseerde GRAS samen het Forum en OOG de maandelijkse talkshow Stand van Stad. We stopten op het hoogtepunt na het winnen van de OLON Award voor het beste tv-

programma van een lokale omroep. De vervanger diende zich twee jaar geleden aan: De Linkse Mannen Lossen het op. De naam is een knipoog naar de samenstelling/het progressieve karakter van het huidige college van B&W. In de talkshow staat iedere aflevering een relevant (ruimtelijk) thema centraal dat met vier gasten geanalyseerd wordt en van (ontwerpde) oplossingen wordt voorzien.

- Jaarlijks is GRAS te vinden op Noorderzon. Met het CBK en de Noorderzon-organisatie gaven we jonge ontwerpers een kans zich te presenteren aan een groot publiek, doorgaans via een impactvolle ingreep op het festivalterrein. Ook organiseerden we de afgelopen jaren een editie van Urban Tour waarmee we bewoners van Groningen met andere ogen naar hun leefomgeving laten kijken.
- GRAS was nauw betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe gemeentelijke Woonvisie een Huis voor Iedereen. We gaven vorm aan het participatietraject, organiseerden gespreksavonden en gingen ook letterlijk de boer op met een rondtocht langs alle wijken en dorpen van de (nieuwe) gemeente.
- Samen met het Expertise Centrum Architecture and Health van de Rijksuniversiteit organiseerden we een tour voor 25 vooraanstaande Chinese architecten, actief in het ziekenhuisontwerp. Tijdens de tour bezochten de deelnemers tal van moderne ziekenhuizen in Nederland en België. Als vanzelfsprekend begon de tour in Groningen waar de relatie tussen architectuur en gezondheid al jaren geagendeerd en onderzocht wordt.
- Met PloegID3, de beheerders van het Suikerterrein, organiseerden we binnen het kader van de Open Oproep Stadslab van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie het project Suikerwerken. Belangrijkste vraag: hoe kan de opgebouwde waarde die tot stand komt bij tijdelijke gebiedsontwikkelingen zoals de Suiker een waardevolle betekenis krijgen voor meer definitieve stadsontwikkeling?
- GRAS sloot aan als partner in het door Building the Future of Health, De Unie Architecten en het Rotterdamse LRVH Architecten geïnitieerde project Van Woonwijk naar Leefwijk. Doel: gezondheid integraal onderdeel maken van de Groninger wijkvernieuwing. Maar vooral: de wijkvernieuwing gebruiken als aanjager voor het diverser en aantrekkelijker maken van woningen en woonomgeving. Vanuit het project ontstond een buitengewoon vruchtbare coalitie tussen corporaties, marktpartijen, ontwerpers en gemeente. Samen dachten zij na over de vraag hoe we van woonwijken diverse leefwijken maken. De uitkomsten werken door in de wijkvernieuwing van De Wijert en de Hoogte.
- Met Atelier Stadsbouwmeester gaf GRAS opdracht aan drie landschapsbureaus om te studeren op een klimaatadaptief Groningen. Het leidde tot plannen voor Selwerd, de Bedumerweg en het Damsterplein. De plannen werden gepresenteerd tijdens Let's Gro 2019 en werken inmiddels actief door op de verdere planvorming.
- GRAS organiseert sinds jaar en dag samen met de Stichting DAG de jaarlijkse Dag van de Architectuur. Belangrijk onderdeel daarvan is de Groninger Gebouwenenquête en de bijbehorende publieks- en jury prijzen voor het beste nieuwe gebouw binnen de gemeentegrens. De afgelopen jaren heeft GRAS de Dag van de Architectuur meer prominentie gegeven. De Dag is uitgegroeid tot de Groninger Architectuurmaand en de Groninger Gebouwen enquête tot de Groninger Architectuurprijs. De Maand bestaat uit een serie activiteiten rond nieuw opgeleverde projecten en de opgaven voor de toekomst. De Groninger Architectuurprijs heeft veel meer gewicht gekregen. Voor de prijs nodigen we ieder jaar een andere stad uit om voor ons een jury samen te stellen. In 2019 gebeurde dit door onze collega's van AIR, het architectuurcentrum van Rotterdam. In 2020 werd de jury 'geleverd' door Stadsbouwmeester Gent.
- Sinds januari 2010 is Groningen veel meer dan alleen een stad. Die verbreding van het werkveld verdient een (grondige) verkenning. Het ontdekken van die nieuwe gemeente stond centraal in het boekje Omwegen dat verscheen in het kader van Open Monumentendag 2019. Het bevat fietstochten voor een breed publiek langs alle kernen in de nieuwe gemeente en door alle landschapstypen die Groningen nu rijk is. Ook organiseerde GRAS in datzelfde jaar de Omloop Nieuw Groningen: een fietstocht van ruim honderd kilometer langs alle dorpen die in verschillende groepen (met verschillende snelheden) gefietst werd tijdens de Groninger Architectuurmaand 2019.
- De Boumalezing is een *traditional* in het GRAS-programma. Wat ooit begin als een lezing is de laatste jaren uitgegroeid tot een stevig symposium. In 2019 stond het in het teken van de resultaten van Van Woonwijk naar Leefwijk en de forse wijkvernieuwingsopgave waar Groningen voor staat. In 2020 staat het Boumasymposium in het teken van inclusiviteit en de kwaliteit van de openbare ruimte
- Van tijd tot tijd organiseert GRAS de Groninger dependance van het Architectuur Film Festival Rotterdam (AFFR). In 2018 selecteerden we films uit het hoofdfestival die aansloten bij de grote thema's waar Groningen voor staat. We vertoonden de films op thema-gebonden locaties in de stad.
- Voor de gemeente Groningen maakten we de website nieuwinstad.nl: een overzicht van alle nieuw opgeleverde woningbouw in de gemeente. Ook verscheen in dit kader het boekje Groningen in Vogelvlucht waar aan de hand van tien projecten inzicht wordt gegeven in de ontwikkelingen op het vlak

van woningbouw en de veranderende woonvraag. Boek en website werden gepresenteerd tijdens het symposium Nieuw in Stad.

- Samen met het Groninger Museum en Stichting 100 Jaar de Ploeg ontwikkelde GRAS de Ploegroutes. We plaatsten tientallen replica's van Ploeg-schilderijen terug in het landschap en in de stad. Precies op de plekken waar ze ooit geschilderd werden. De permanente tentoonstelling is nog altijd te zien. Langs alle werken loopt een fietsroute die nog altijd uitgebreid wordt met nieuwe replica's. Het project kwam tot stand in het Ploegjaar en sloot aan op de grote overzichtstentoonstelling in het Groninger Museum.

Wat gaan we doen?

We staan voor enorme opgaven op het vlak van klimaat, energietransitie, biodiversiteit, landbouw, gezondheid en de inrichting van onze samenleving. Daar komen de effecten van jarenlang neoliberaal (ruimtelijk) beleid nog bij. De balans tussen geld en waarde is verstoord. We kampen met een overspannen woningmarkt. Voor veel groepen is de stad simpelweg te duur. Inclusief, dat is de stad niet meer, ondanks alle ambities om de stad juist wél toegankelijk te houden voor iedereen. Overal in de wereld zien we de effecten, ook in Groningen. Sterker, in zekere zin is Groningen een bouillonblokje van wat is en van wat ons te wachten staat. De stad groeit stevig. Het behoort tot de drie snelst groeiende steden van Nederland. Dat succes toont steeds vaker z'n keerzijde. Ondertussen krimpt het omliggende land. Een klein land met verre uithoeken; die titel gaf Floor Milikowski haar recente boek mee dat verhaalt over de groeiende kloof tussen kansarm en kansrijk, tussen centrum en periferie, tussen macht en onmacht. Nou, in Groningen liggen ze vlakbij elkaar. Het contrast kan soms niet groter zijn. En dan de antropocene opgave. Daarin is Groningen een voorland. Hier komt zo ongeveer alles samen.

Vrijwel al deze opgaven dragen een forse ruimtelijke component met zich mee. GRAS is ervan overtuigd dat ontwerpkracht hard nodig is in de zoektocht naar oplossingen. Het ontwerp is in staat te verbinden en bewoners op een positieve wijze mee te nemen in de veranderingen. Na jaren waarin 'visie' als een vies woord werd beschouwd, is het de hoogste tijd voor verbeeldingskracht en een uitdagend perspectief op de wereld van morgen. Plezier in de maakbaarheid van onze leefomgeving, liefdevol ontwerp en samen werken aan een vruchtbaar architectuurklimaat; daar is het ons om te doen. Dit veelkleurige programma is daarbij een oproep om de vele opgaven (weer) onderdeel te maken van onze cultuur, onze Groninger bouwcultuur.

Willen we de komende tijd de juiste keuzes maken, dan is een heldere koers van belang. Wat voor stad willen we zijn? Wat willen we met onze dorpen? Welke betekenis heeft het landschap? Wat is ons DNA? Hoe vertalen we dit naar beleid, stedenbouw en architectuur? Na jaren waarin Groningen toch vooral postzegelplanologie bedreef, mag er weer nagedacht worden over de dag van morgen. Onze wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling Roeland van der Schaaf dicht bovendien een belangrijke rol toe aan goed ontwerp. "Architectuur is geen overbodige luxe of niche-hobby voor politici en draait niet alleen maar om mooie plaatjes. Het dóét iets. In een goed ontworpen omgeving zijn mensen gelukkiger, voelen ze zich veiliger en gedragen ze zich beter. Reden genoeg om als overheid meer te sturen op goed ontwerp", stelde hij recent in het Dagblad van het Noorden. Woorden naar ons hart.

Maar hoe staat het met het Groninger architectuurklimaat? Met het Forum op de voorkant van het nieuwe Jaarboek Architectuur in Nederland zouden we kunnen stellen dat het best goed gaat. En ja, we herkennen een trend voorwaarts. Dat zagen we onder andere aan de inzendingen voor de Groninger Architectuurprijs 2020. De kwaliteit van de architectuur zit in de lift. Ook de noodzaak van goed ontwerp staat bij verschillende partijen (weer) op de agenda, gelukkig niet alleen bij de wethouder. Maar een vanzelfsprekendheid: dat is het nog (lang) niet. Eén Forum op de voorkant van het Jaarboek maakt nog geen zomer.

De gemeente Groningen geeft het goede voorbeeld met investeringen in de openbare ruimte en ambitieuze plannen voor nieuwe stadsdelen als Stadshavens en de Suikerzijde. Maar de lat mag echt hoger, in de stad en zeker in het landelijk gebied. Daar zorgt de versterkingsopgave voor rampen. Ze doen schade aan het eeuwenoude cultuurlandschap. Kansen worden gemist door een gebrek aan visie en liefdevol ontwerp. De stad blijft ondertussen last houden van een overspannen woningmarkt en een kleine groep investeerders die de vruchten plukken van het stedelijk succes. Zij denken vooral aan hun eigen portemonnee. En dat zien we terug in de kwaliteit van hun nieuwbouw en het beheer. De stad wordt uitgeponed. Illustratief is de groei van de private huursector in Groningen. Die groei bedroeg de laatste tien jaar 33%. Ook hebben we nog altijd last van een lange periode waarin de gemeente toch vooral postzegelplanologie bedreef. Aan goede stedenbouw met een duurzame visie op de toekomst werd nauwelijks wat gedaan. Een inhaalslag is hard nodig.

Ook op het vlak van de (sociale) woningbouw mogen er wat tandjes bij. Typologisch blijft het aanbod arm: huisjes in rijtjes en huisjes op stapeltjes. Onze Gentse vakjury, die onder leiding van de Gentse stadsbouwmeester Peter Vanden Abeele afgelopen september de jaarlijkse oogst van de Groninger architectuur beoordeelde, was kritisch. De sociale woningbouw die de jury aanschouwde tijdens hun rondtocht vonden ze niet uitstijgen boven het niveau

basiskwaliteit; geen nominatie waardig, laat staan een prijs. Eveneens opvallend: de woningbouw uit de markt ontstijgt dit niveau amper. Sterker: deze duikt regelmatig (ver) onder dit niveau. Zeker waar het om jongerenhuisvesting gaat. Ook de auto bepaalt veel te veel, en dat in een stad die zich afficheert als fietsstad: auto's in versteende binnenruimten, auto's in de openbare ruimte, auto's op plekken die voortuinen hadden moeten zijn. Dat gaat ten koste van de kwaliteit van de leefomgeving. Ook de stedenbouw verdient volgens de Gentenaren meer aandacht. Nieuwe inzichten voor ons? Nee, maar wel een bevestiging van zaken die we al langer agenderen. En hoe meer dat gebeurt, hoe beter.

De hoeveelheid opgaven die in en om Groningen spelen, zou aanleiding kunnen zijn om scherpe keuzes te maken. Zo kunnen we drie jaar louter bezig zijn met de klimaatopgave of de woningbouw. Dat doen we heel bewust niet. We proberen juist zo veel mogelijk te raken. Maar: alles wat we de komende jaren gaan doen vormt ondanks de thematische rijkdom wel een eenheid. Het ene project dient als doorgeefluik voor het ander. Thema's keren terug, steeds met een andere invalshoek, een ander doel en een andere doelgroep. Zo willen we onze impact vergroten.

Doelen voor de komende periode:

- We maken de samenwerking met Atelier Stadsbouwmeester (ASBM) structureel. Los van samenwerking op projectbasis willen we het jaar rond elkaars werkzaamheden versterken. Onze recente verhuizing naar de Coehoornsingel 55 past bij het versterken van die samenwerking. We zitten op een steenworp afstand van elkaar. Daarbij willen we de GRAS-werkplek ook tot de plek maken waar we samen met ASBM aan de stad werken en denken.
- GRAS wil verder investeren in het team en daarin ruimte bieden aan jong talent maar ook aan een extra inhoudelijke kracht om invulling te geven aan onze ambities en doelstelling.
- We gaan meer aandacht besteden aan onze verbindende rol binnen het netwerk. We willen een ontmoetingsplek zijn voor ontwerpers, opdrachtgevers, stadmakers maar ook voor bestuur en politiek. Zo willen we Groningen helpen om de best mogelijke afwegingen te maken waar het gaat over ruimtelijke opgaven.
- Met het ontstaan van de nieuwe gemeente Groningen op 1 januari 2019 is het werkgebied van GRAS al vergroot. Het omvat nu behalve stedelijke dynamiek ook opgaven in de dorpen en het landelijk gebied. De komende periode willen we het werkgebied verder vergroten. Vanuit de focus op de gemeente Groningen kijken we nadrukkelijk ook naar de volledige stadsregio. Vanwege de grote opgaven waar we voor staan.
- GRAS wil niet alleen agenderen en het gesprek organiseren, we willen ook 'doen' en meer impact hebben. Dat betekent dat we nog meer aandacht willen voor de doorwerking van ons werk op de ontwerp- en beleidspraktijk. Dat doen we door langere lijnen te maken in onze programma's waarbij we thema's vaker terug laten komen. Ook impliceert het 'doen' dat we met ons netwerk ook meer willen ondernemen. Zo stond GRAS al aan de wieg van het Groninger Woongenootschap en werken we nu met een aantal partners aan de oprichting van een Maatschappelijk Vastgoedfonds. Dergelijke projecten ontplooiën we meer en vaker.
- Bouwcultuur of de cultuur van het bouwen wordt een belangrijk aandachtspunt in onze projecten. Hoe kunnen we de forse ruimtelijke opgaven weer onderdeel maken van onze cultuur en betekenisvolle lagen toevoegen aan onze leefomgeving?
- We blijven vol aandacht houden voor de brede publieke belangstelling van architectuur, erfgoed en omgevingskwaliteit. Belangrijke grote publiekprojecten zijn de Groninger Architectuurmaand, de Groninger Architectuurprijs en Open Monumentendag. Daarnaast willen/moeten we werk maken van de upgrade van de site staatingroningen.nl. Deze site moet uitgroeien tot dé architectuur- en erfgoed-site van Groningen waar bewoners en vakgenoten informatie kunnen vinden over gebouwen, openbare ruimte en de Groninger plangeschiedenis.

Wat vragen we

GRAS vraagt de gemeente Groningen om een continuering van de jaarlijkse financiële ondersteuning voor de periode 2021 – 2023 voor een bedrag van € 84.000 per jaar plus een compensatie voor de huisvestingskosten, groot € 2500,- per jaar. Totaal € 86.500,-. Dit bedrag stelt ons in staat invulling te geven aan onze basisdoelstelling. Bovendien dient dit bedrag als hefboom voor financiering bij andere fondsen op regionaal provinciaal en landelijk niveau.